

Lausunto

29.11.2020

Asia: _VN/20396/2020

Valtioneuvoston asetus kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy kiittää mahdollisuudesta lausua valtioneuvoston asetuksesta kunnan maksuosuudesta ja nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa.

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy rakentaa, ylläpitää ja kehittää valokuitupohjaista laajakaistaverkkoa omistajakuntiemme alueella. Kuten kymmenet muutkin vastaavat paikalliset yhtiöt tai osuuskunnat kehitämme suunnatusti nimenomaan alueemme elinvoimaa ja tavoitteenamme on tarjota mahdollisimman tasapuoliset toimivat tietoliikenneyhteydet kaikille alueellemme asukkaille, yrityksille ja yhteisöille. Käytämme kaiken tuloksemme verkon kehitykseen sekä digitalisaation edistämiseen alueellamme ja alueemme hyväksi.

Pidämme tärkeänä kaikkia niitä toimenpiteitä, joilla voidaan edistää toimivien, tasalaatuisten ja huippunopeiden tietoyhteyksien toteutumista tasapuolisesti kaikkialle Suomeen. Nyt tuella rakennettavien yhteyksien tulee varmistaa kehitysasteet myös tulevaisuuteen – useiksi vuosikymmeniksi eteenpäin. Vastustamme esitettyä asetusluonnosta kunnan maksuosuudesta ja vastustamme jyrkästi esitettyä asetusluonnosta nopean laajakaistayhteyden vähimmäisnopeudesta laajakaistahankkeessa.

Kunnan maksuosuus:

Ehdotetussa asetusluonnoksessa kuntien jakautuminen eri maksuosuusluokkiin ei ole oikeudenmukainen kun verrataan sitä Manner-Suomen maaseuturahaston tukiohjelmaan. Valtion laajakaistatuen tulisi olla mahdollisimman yhdenmukainen Manner-Suomen maaseuturahaston tukiohjelman eli niin sanotun kyläverkkotuen kanssa. Kuntien kantokyky huomioiden kaikkien kuntien tukiosuus voisi olla esimerkiksi 10% tukikelpoisista kustannuksista. Tämä helpottaisi kunnan sitoutumista valtakunnallisesti tärkeään ja tasapuoliseen hankkeeseen.

Laajakaistayhteyden vähimmäisnopeus:

Euroopan komissio on asettanut vuodelle 2025 seuraavan tavoitteen: Kaikilla eurooppalaisilla kotitalouksilla niin kaupungeissa kuin maaseudullakin olisi oltava mahdollisuus käyttää yhteyksiä, joiden siirtonopeus on vähintään 100 Mbit/s ja joka voidaan kasvattaa yhteen gigabittiin sekunnissa.

Suomen tavoitteena on digitaalisen infrastruktuurin kehitys vähintään Euroopan unionin laajakaistatavoitteiden mukaisesti.

Valtioneuvoston laajakaistarahoitusta koskeneessa periaatepäätöksessä viitataan 100 Mb/s laajakaistayhteyksiin ja tätä yhteysnopeutta olisikin siis pidettävä edistyksekköisen viestintäpalvelun vähimmäistasovaatimuksena. Muita edistyksekköisen viestintäpalvelun ominaisuuksia ovat esimerkiksi palveluiden symmetrisyys ja toimintavarmuus.

Kesällä 2020 lausunnolla olleessa esitysluonnoksessa perusteltiin silloista nopeusvaatimusta seuraavasti:

”Mikäli tukikelpoisesta yhteysvaatimuksesta tingittäisiin, voisi julkisella tuella rakennettuja yhteyksiä rakentua enemmän kuin nyt tavoiteltu 10 000 yhteyden saatavuus. Kuitenkin aiemmin esitetyllä tavalla esimerkiksi nopeat mobiiliverkkoyhteydet ovat Suomessa erittäin laajalti saatavissa. Kesäkuussa 2019 suomalaisista kotitalouksista 93 prosenttia oli laskevalta nopeudeltaan 100 Mbit/s verkkopeiton alueella. Tämän lisäksi sähköisen viestinnän palveluista annetun lain mukainen yleispalveluvelvoite turvaa viime kädessä vähimmäisviestintäyhteydet kaikille vakituiseen asuinpaikkaansa. Julkista tukea ei ole tarkoituksenmukaista kohdentaa sellaisten laajakaistayhteyksien rakentamiseen, jotka ovat joko nyt tai lähitulevaisuudessa markkinaehtoisesti saatavilla tai muuten turvatut.”

Lain kesäkuun lausunnoissa ylivoimaisesti suurin osa lausujista tuki tätä symmetrisyyden nopeusvaatimusta. Ainoastaan muutama yksittäinen yritys, kunta, vianomainen oli valmis luopumaan symmetrisyysvaatimuksesta.

Nyt kommenteilla olevassa lain asetusluonnoksessa on oleellisesti kuitenkin Suomen tavoitteesta tingitty – edellisistä hyvistä perusteluista ja annetuista lausunnoista huolimatta. Voi perustellusti jäädä miettimään miksi näin? Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy haluaakin kysyä, voidaanko vuonna 2020 tyytyä vähemmän edistyksekköisiin tavoitteisiin kuin yli 10 vuotta sitten, vuonna 2009?

Nykyisen lakiehdotuksen asetusluonnos ei ole EU:n eikä Suomen tavoitteiden mukainen!

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy esittää seuraavia muutoksia lain esitysluonnokseen:

- Kaikkien kuntien maksuosuus on kymmenen prosenttia (10 %)
- Vähimmäisnopeus on saapuvassa ja lähtevässä liikenteessä 100 Mbit/s

- Yhteydet ovat symmetrisiä
- Vähimmäisnopeus on voitava nostaa helposti 1Gbit/s/1Gbit/s nopeuteen.

Nykyistä lain esitysluonnoksen nopeusvaatimusta perustellaan teknologianeutraaliudella. Se on ihmeellinen peruste, koska jo voimassa oleva laki vuodelta 2009 on ollut teknologianeutraali. Tavoitteena lienee saada ns "5G langattomat kiinteät yhteydet" tukikelpoisiksi. 5G:tä on mainostettu jo vuosia käänteentekeväenä huippunopeana yhteytenä, joten nyt voi ihmetellä miksi sitä nopeutta ei haluta toteuttaa. 5G mahdollistaisi kyllä lähtevän nopeuden 100M toteutuksen, mutta sitä ei haluta kustannussyistä toteuttaa. Asetusluonnos mahdollistaisi myös alueelliset eroavaisuudet nopeustarjonnan ja laadun suhteen. On oletettavaa, että haja-asutusalueiden yhteydet eivät tällä vaatimuksella toteutettuina tule olemaan keskustaajamien tasoiset. Aikaisempi tasapuolisuus lain perusajatuksena siten vesitettäisiin.

Mitä teknologianeutraaliutta on sellainen, jossa vaatimukset lasketaan alas halvimman mahdollisen tekniikan mukaiseksi? Lisäksi tässä tapauksessa tätä halvinta tekniikkaa pystyy toteuttamaan ainoastaan kolme operaattoria, jotka hallitsevat 5G taajuuksia. Näistä kolmesta kaksi ovat jo pääosin ulkomaalaisessa omistuksessa. Kymmenet suomalaiset alueelliset toimijat ohitetaan ryömintäkaistan kautta.

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy toivoo että 2020 luvulla julkista tukea maksaen ei astuta tietoyhteyksien laadussa taaksepäin, vaan huomioidaan tulevaisuuden kasvavat tarpeet. 5G yhteydet ovat tärkeitä ja tervetulleita kaikkialle markkinaehtoisesti, mutta osittain julkisella tuella toteutettuina niilläkin tulee olla tavoitteen mukaiset vaatimukset laadun suhteen. Varmistetaan valokuiturakentamisen jatkuminen ja tietoliikenneyhteyksien kehittyminen tulevaisuuden tarpeiden mukaisesti kaikkialla Suomessa ja myös haja-asutusalueilla 2020 luvulla.

Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy

Torsti Ruokoski, toimitusjohtaja

Ruokoski Torsti
Pohjois-Satakunnan Seutuverkko Oy